

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrta leta razumno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računari naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke seprodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravitelstvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje števil. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rukopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za $\frac{1}{2}$ strani K 32, za $\frac{1}{4}$ strani K 16, za $\frac{1}{8}$ strani K 8, za $\frac{1}{16}$ strani K 4, za $\frac{1}{32}$ strani K 2, za $\frac{1}{64}$ strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno znižuje.

Štev. 31.

V Ptuj v nedeljo dne 2. avgusta 1908.

IX. letnik.

Zaupniki in somišljeniki.

V zmielu strankinih določb sklicujemo tem potom

II. strankarski zbor

„Napredne zveze („Štajerčeve“ stranke“) ki se bo vršil

v nedeljo, dne 23. avgusta 1908 popoldne v prostorih „Vereinshausa“ v Ptuj.

Dnevni red se že naznani. Vabila bodojo pravočasno razposlana. Pristop bodoje imeli le povabljeni. Ako bi se kateremu naših zaupnikov in somišljenikov vabilo ne dostavilo ali pa ako bi kdo želel se shoda udeležiti, naj nam to naznani.

Obenem s tem strankarskim zborom se vrši isti dan in v istem lokalu

II. letni zbor „Štajerčevega“ tiskovnega društva,

na katerega so vabljeni vsi člani.

Na veselo svidenje!

V Ptuj, 1. avgusta 1908.

Z naprednim pozdravom!

Strankino vodstvo in odbor „Tisk. društva“.

Kaj z živino v času pomanjkanja krme?

Velikanska udeležba na zadnjih živinskih sejmih nam je dokaz, kako težke posledice je napravilo vladajoče pomanjkanje krme. Veliko število kmetov je bilo pripravljenih, prodati svojo živino pod vsako ceno.

Ako pomislimo, kako velike izgube se ima vsled teh nizkih cen, koliko žrtev zahteva nabava nove živine, kako se oškoduje s tako prodajo gospodarstvo z gnojem, pridemo pač do zaključka, da se mora z vsemi sredstvi skrbeti, da se dobi nadomestilo za navadno krmo in da se s tako nadomestno krmo preživi živino. Nekaj dežja v zadnjih dneh nam je dalo vendar še nekaj upanja.

V prvi vrsti moramo čimbolje izrabiti množine slame, ki jih še imamo. Ne samo s poletno, tudi z zimsko slamo se mora zdaj krmiti in sicer v obliki rezanice, ker je to najcenejši način krmljenja. Ker je pa slama sama v razmerju z mrvo prerevna na redilnih snoveh, še moramo pomagati s tem, da pridamo primerna krepko-krmilna sredstva. Tako sredstva so: šrot žitja, laneni krovajci, krovajci iz oljnatega semena, nadalje seme sezamovo, pavole, solčnih rož, buč, rižova krmilna moka, ječmeni nagoni, otrobi itd. Ker je kmetijska družba v tem oziru že korake storila, bodoje kmetje ta sredstva pod nižjo ceno dobivali.

Tako mešanico slamnate krme se napravi tako-le: Za eno mlečno kravo se da vsak dan 10 kil slamnate rezanice, mešane z drugimi odpadki. Za to množino slame potrebno je kakih 3 kilogramov krmilnih sredstev in sicer naj se da n. p. 1 kilo lanenega krovajca, 1 kilo ječmenih vagonov, 1 kilo otrobov ali žitjvega šrota. Slamnata rezanica se 2 do 3 ure pred krmljenjem zmoli z vodo (12 do 15 litrov) ter potem šle z dotičnimi krmilnimi sredstvi zmeša; le toliko vode se naj doda, da se krmilna sredstva rezanice poprimejo. Neka druga vrsta te mešanice bi bila sledeča: Na 10 kil slamnate rezanice se da do 20 litrov gorke vode, nadalje dotična krmilna sredstva; to mešanico se pusti 12 do 18 ur ležati; s tem prične krma sama topla postajati in kipeti.

Kot krmilna sredstva bi v potrebi tudi služilo: Listje topola, lipe, jelše, breze, jesena, bukve, hrasta, lešnika; odrezane vejice se zvežejo in posušijo; te vejice imajo skoraj isto redilno vrednost kakor trava. V marškatem gozdu je toliko trave, da se zamore dobiti nekaj mrve. V vinogradnih pokrajinah se nabere avgusta meseca vinsko listje; posuši se to listje in zveže z mrvo za zimo. Divji kostonj ima veliko redilne moči; z vodo se odstrani grenke snovi. Tudi pirnica ali borec je oprana in posušena dobra krma.

Nadalje moramo gledati, da potegnemo jezensko pašo čimdalje; ako damo živini, predno jo poženemo na pašo, nekaj navadne krme, potem se pase živina lahko brez nevarnosti, dokler ne pride hujši mráz.

Direktor V. Göhlert.

Politični pregled.

Kmetijski zbor v Gradcu. Kmetijski zastopniki planinskih dežel brez razlike stranke so bili sklicali za 2. septembra v Gradcu kmetijski zbor s sledečim dnevnim redom: Starostna preskrba kmetov (poročja dr. Steinwender); razdolženje kmetov (poročja Schöpfer); poselsko vprašanje (poročja Hagenhofer). Zbor bode važen. Kmetje vzkup!

Avstrijske državne železnice bodo ob sedaj nameravanem podražavljenju imele dolgosti šin za 18.195 kilometrov, to je 81,8% vseh železnic. Le 3.755 km. železnice nahaja se torej še v zasebni posesti. Državne železnice uslužbujejo 179.357 uradnikov in uslužbenecov. Lokomotiv imajo 5.031, osebnih vozov 10.222 in tovrstnih vozov 111.107. Od 6. januarja pa do 30. junija vozilo se je na vseh državnih železnicah blizu 35 milijonov oseb in blaga za skoraj 30 milijonov ton. Skupni dohodki so znašali v tem času 212 $\frac{1}{2}$ milijonov kron.

Suša na Ogrskem. List madžarskih kmetov „Köztelek“ poročja o pomanjkanju krme na Ogrskem in zahteva prepoved izvoza krme. Torej tudi na Ogrskem suša!

Dobički avstrijskih industrijalcev so bili 1. 1907 precej lepi. Le per podatkov bodi omenjenih: V kurzem listu dunajske borze označene industrijske družbe so razdelile leta 1907 skupaj 85 $\frac{1}{2}$ milijonov kron dividendov (namreč deležev

dobička). Od prejšnjega leta je narasel dobiček za čez 10 milijonov kron, to je za 12%. Samo 7 industrijskih družb izplačalo je nad 2 milijona dobička. In kmetijstvo? Kje je kmetijski dobiček?

Splošno državno zavarovanje proti toči je zahteval in predlagal poslanec Spiess v 95. seji državne zbornice. V svojem zanimivem govoru je dejal m. dr.: „Državne podpore po toči prizadetim posestnikom kakor tudi odpisi davka ne odgovarjajo svojem namenu, ker so dotične svote veliko premajhne. T o č a je napravila na Avstrijskem od leta 1872 do 1887 čez 186 milijonov goldinarjev škode, torej vsa ko leto skoraj 25 milijonov kron. To so grozovite številke! Vsa zavarovalna podjetja na Avstrijskem so leta 1902 vpisala skupno 2.843.475 K premijskih dohodkov; izplačala pa so ta podjetja isto leto 3.580.840 K za po toči prizadeto škodo. Leta 1903 so znašali premijski dohodki 3.002.513 K proti škodi za 6.867.200 K. Pri zavarovanju proti toči ne delajo ti zavodi dobička. Zato ga razširjajo tudi le v pokrajinah, kjer ni dostikrat toče. Zato bi bilo skrajni čas, da vzame država celo zadevo v roke in da ustanovi državno obligatorično zavarovanje proti toči. Upajmo, da bodoje poslanci to zadevo enkrat pošteno v roko vzeli!“

Ustava na Turškem. Z zadnje tedne pričelo se je pojavljati na Turškem radikalno ustaško gibanje. Stranka t. z. „mladoturkov“ je pričela svoje stare zahteve ojetreje naglašati. Sultan in z njim nazadnjaki so se branili in hoteli gibanje s silo zatreti. Ali ustaši, med njimi več vojaških dostojanstvenikov, so kratkomalo zasedli Monastir in več drugih makedonskih mest. Zdaj je moral sultan odjenjati in res je podelil svojim podanikom 24. julija ustavo. Takšno ustavo, ki daje ljudstvu vsaj nekoliko političnih pravic, so imeli Turki že leta 1876. Ali nazadnjaki so jo 2 leti pozneje razveljavili. Zdaj velja zopet. Ustava daje vsem podanikom sultanu versko prostost in meščansko ednakost pravic ter vpelje državni svet (senat) in poslaniško zbornico.

Postava o podpori za rezerviste.

Državni zbor je sprejel novo postavo, ki določa gotove podpore za one, ki so poklicani k vojaškim vajam ali k vojaški službi. Glavne točke te postave so sledeče:

Kdo ima pravico do podpore (Unterhaltsbeitrag)? — § 1. Svoji moža, ki ni aktivni vojak in ki mora k orožnim vajam ali pa svoji državljan, ki je poklican pod orožje v nadomestni rezerve (Ersatzreserve). Kot svoje se smatra: ženo, zakonske in nezakonske otroke, sestre in brate ter ascendente pod orožje poklicanega.

Kdo nima te pravice? — § 2. Pravica do podpore ne velja, ako dobiva pod orožje poklicani za čas orožne vaje ali vojaške izobrazbe svojo plačo naprej ali pa ako so njegove premoženske razmere take, da lahko svoji brez podpore izhajajo.

kalec pod svojo ojstro in pošteno krtačo; če glih imaš tudi tukaj svoje sovražnike pa vendar si zelo priljubljen list vsem napredno mislečim rojakom. Kakor ti ja mora biti že znano smo farani sv. Roka v La Salle Illinois zelo srečni, pa ne zato ko imamo res dobrega gospoda župnika ko on je res zelo ljubeč bližnjega svojega. Ampak zato smo srečni še bolj ko imamo najprvo faro, okoli 150 oseb šteje. To je armada! Pa vendar poleg gosp. župnika imamo še gosp. dekana in štiri kaplančke. Ti bi jih po imenu pisal, pa pride preveč pisave. In ti politikujoči kaplančki in njih vodja g. dekan kar zapovedujejo župniku kaj mora vse vernikom razlagati. Pred nekaj časa so hoteli ti farski podrepniki, da kedor nima stola v cerkvi plačanega se mu ne sme novorojenček krstiti in če bi le hotel mora za stol 10 pf. šterlinga plačati in če kedo nuca sv. obhajilo plača 5 pf. šterlinga za cerkev in če gre kedo k spovedi če pove da nima stola, ta ne opravi veljavno sv. spovedi; tisto pa nihče ne vpraša, li imaš denar ali ne, da bi plačal. Naš g. župnik jim je odvrnil tiste predloge, pravi da nima prodajalne za sv. zakramente in da obhajilo mora brezplačno deliti vernikom. Poglejte torej gospodje cerkveni odborniki, kam plovete, pustite to zgrizeno delo, naj g. župnik po svojem prepričanju ravna, vi pa pojdite se učiti da bodeste pznali in razložili tista od žabe ko gotovo ne razločujete ednega od drugega, če glih ima žaba bolj širok kljun kot vrabč. . .

S pozdravom
tih opazovalec

Veteranci! Prijatelji vojaštva, pozor!

Ob priliki 60 letnice vladanja cesarja in kralja Franc Jožefa I. kakor tudi 30 letnice okupacije Bozne in Hercegovinu priredic. k vojaško veteransko društvo nadvojvoda Albrecht v Ptuj u

v nedeljo, 2. avgustu 1908

V ljudskem vrtu (Volksgarten)

v Ptuj u

veliko jubilejsko slavnost

Dopolodne vojaška maša, popoldne veselica z raznimi zabavami.

Vabljeni so vsi prijatelji vojaštva, zlasti pa stari vojaki, ki so bili pri okupaciji!

Cesar Jožef je mrtev!

(„Bauernzeitung.“)

Ja on je mrtev, ta prvi in najboljši vladar iz hiše lotrinski. V življenju ga niso razumeli, a mi bi želili, da bi se zopet rodil njemu ednaki nositelj avstrijske cesarske krone. Najlepše nade budil je prestolonaslednik Rudolf. Žal da je proč! In bodočnost? Molčimo!

Okrepčajmo se raje na svitli postavi nepozabljenega Jožefa II. Zdajno mu spomenike! Ali ne iz bronu in kameju, temveč spomenike v naših zvestih srch. Obljubimo, da bodeмо njegovo duševno dedščino varovali in urešili.

Kmalu po nastupu vlade je pisal cesar Jožef II. francoskemu ministru to-le:

„Jaz ne ljubim ljudi, ki imajo nalogo, skrbeti za naš dušni blagor, ki se pa v posvetne zadeve in politiko vmešavajo, katera jih prav nič ne briga.“

Solinograškemu nadškofu grafu Coloredo je pisal cesar:

„Meništvu na Avstrijskem je prišlo do neznanega razvoja. Kloštiri so se grozno pomnožili. Oni delajo tako, kakor da bi vlada ne imela nobene pravice čez nje. Menihi so najbolj nepotrebni in nevarni prebivalci države. Kajti oni poskušajo prezirati vse meščanske postave in se sklicujejo vedno le na papeža. Katoliška cerkev

ne potrebuje kloštrov in menihov in je tudi dolgo časa brez njih izhajala. Kadar bodem jaz svetohlinske menihe razkrinkal, kadar bodem sladko tercijaštvo iz moje države nagnal in kadar bodem poklical politikujoče duhovne zopet k njih dušni dolžnosti, takrat bodejo ljudje o meni drugače mislili. Moja naloga je težka. Kajti jaz hočem fanatične, vladoželjne duhovnike, ki so dobili neverjetno moč čez srce nevednega ljudstva, zopet v ljudi spremeniti.“

Poslaniku v Rimu, kardinalu grafu Harrachu je pisal cesar m. dr.:

„Moč v vse osvitajočih ošabnih duhovnikov se mora omejiti in pravice cesarja bodejo zopet veljale. Prazno vero duhovniških farizejev zaničujem in zato bodem ljudstvo od njih osvobodil. Prepričan sem, da bode papež na moji strani, ako osvobodim namenoma pomenjeno ljudstvo od jerobstva dchovništva. Ti ljudje delajo, kakor da bi imeli avto pravico, vtikati se v posvetne zadeve. Kar jezni so, ako se jim pravi, da so služabniki oltarja in da imajo edino dolžnost razjasniti ljudstvu čisto in nepokvarjeno evangelij Kristuza.“

Tako je pisal cesar Jožef II. Ali — cesar Jožef je mrtev, mrtev!

Nabirajte jubilejne marke!

Kakor znano so izdane v proslavo cesarjevega jubileja posebne poštne marke. Mi prosimo, da nam pošljete naši somišljeniki že rabljene te poštne znamenke. Za veliko število teh znamk dobimo gotovo svoto denarja, ki se bode porabila v napredne šolske namene. Nabirajte torej jubilejske marke in pošljite jih uredništvu „Štajerca“.

Novice.

Stanje žetve na Avstrijskem.

Poljedelski minister razpošilja sledeče poročilo o stanju žetve dne 17. julija: Vseled suša je v raznih krajih zimsko žitje najmanj 10 dni prehitro dozorelo. Jesenska setev je na Kranjskem, posebno pa na Primorskem in Dalmatinskem tako slaba, da se bode komaj semena za prihodnjo jesensko setev pridelala. Žetev rži je pod streho in tudi deloma že pšenica. Poletne setve so po suši trpele. V južnih krajih stoji vse slabo. Ječmen bode dal v splošnem na spodnjem Štajerskem, Koroškem in Kranjskem srednjo žetev. Še bolj je trpel oves vsled suše. Koruza je preživela sušo, ali pozna se tudi pri nje posledice. Proso se je nasejalo šele po dežju in stoji slabo. Delbeline in travniške mrve je jako malo. Na spodnjem Štajerskem se je dobilo komaj 40—60% mrve, na Kranjskem 65%, na Dalmatinskem 40%. Vino stoji dobro.

Nemščina v Braziliji.

Razne južno-amerikanske države, kakor Argentinija, Chile itd. imajo že dalje časa nemški jezik kot obligatorni poduk v vseh srednjih in višjih šolah vpeljan. Zdaj je sklenila to storiti tudi vlada države Brazilija. Kakor se iz tega vidi, razumejo v južni Ameriki prav dobro veliki pomen nemščine. Pri nas pa, kjer smo na maji, kjer smo sosedji Nemcev, branijo prenapeti prvaki deci nemški poduk.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Proti suši Velikanska škoda, ki jo je povzročila letošnja suša, kaže vedno očitneje svoje žalostne posledice. Kmetje so kar obupani in ne vedo več izhoda. In res! Komaj da so kmetje na spodnjem Štajerskem pričeli malo bolj racionalno živinorejo, ko je že nastopila suša in jih prisilila prodati mlado živino vsled pomanjkanja krme. . . Hvala Bogu, da se ptujski napredni okrajni zastop z vso žilavostjo in vne mo poteguje za kmeta. Opozarjamo še enkrat, da je to gospodarska zadeva, ki nima s politiko ničesar opraviti. Zato tudi

ne bodeмо odgovarjali na razne bedaste napade v lističih, ki nimajo druge naloge nego gonjo. Ptujski okrajni odbor. na čelu mu neutrudljivi župan in načelnik g. Jos. Ornič, dela z vsemi močmi, da bi dosegel potrebno pomoč. Kmetiski zbor pred 14 dnevi je bil velepomembna manifestacija. Vlada si ne more zamašiti ušesa pred takim vsklikom bednega kmeta! Seveda, pri vladi gre vse počasai. . . Okrajni zastop je tudi pojedal v 200 avstrijskih in inozemskih listih, kakšen je položaj v ptujskem okraju. Posledica tega je, da bode prišlo gotovo mnogo zunanjih kupecv na letni in živinski sejem v Ptuj u, ki se vrši v sredo, 5. avgusta. Glede krme je dobil okrajni zastop že razne ponudbe in jih je odstopil oblasti. Tako je vendar upati, da bode vlada kaj pripomogla! Opozarjamo kmete na sledeče: 1. Ne prodajajte svoje živino pod ceno, ako morete le količkej izhajati. 2. Držite se nasvetov, ki jih dajemo v članku „Kaj z živino“ v današnji številki. 3. Zasedujte „Štajerca“, de bode te vedeli, kaj in kako se imate ravnati, kadar pride čas, da se zamore kaj dobiti. 4. Ne ozirajte se na gonjo tistih ljudi, ki hočejo tudi iz vaše bede politični kapital kovati! Politika naj molči, kajti revščina je prevelika! Kmetje, vstrajajte!

Letni sejem v Ptuj u, ki se vrši v sredo 5. avgusta, bode letos posebno pomemben. Okrajni odbor naznanja, da bo prišlo veliko kupecv iz tujih dežel, kakor iz Koroškega, Kranjskega, Tirolskega in gornjo Avstrijskega itd. in da bodo tukajšno živino za primerno cenpo pokupili. Na to se živinorejci opozorijo, da priženejo svojo živino na sejem.

Zapomniti treba! Na kmetiski zbor v Ptuj u, ki se je vršil 19. julija, so bili povabljeni vsi občinski predstojniki tega okraja. Upalo se je, da pridejo tudi vsi, kajti ni se šlo za politiko, temveč se gospodarske zadeve. Žal da so nekateri župani raje doma ostali, nego da bi se udeležili tega važnega posvetovanja. O 78 občinskih predstojnikov jih 26 ni prišlo. Prišli niso predstojniki sledečih občin:

1. Sv. Andrej al. gr.
2. Sr. Barbara v Halezah.
3. Destinjce.
4. Dobrna.
5. Dragovič.
6. Formin.
7. Gradiš.
8. Gruškovce.
9. Št. Janž dr. p.
10. Kicaberg.
11. Klapeňporf.
12. Sv. Lovrenc al. g.
13. Sr. Marko.
14. Stoperce.
15. Monšperg.
16. Pervonec.
17. Polanec.
18. Rogoznica.
19. Sagovec.
20. Sakušak.
21. Zavrč.
22. Skornjnjak.
23. Slatina.
24. Sv. Urban.
25. Turški vrh.
26. Vurmberg.

Ti ljudje so torej mislili, da je nepotrebno, da bi se shoda udeležili. Podpisali so resolucijo večji posestniki teh občin. Občanom pa pravimo: Zapomniti si vaše rih tarje!

O duhovniških izprembah v Ptuj u se govori nekaj po mestu. V prvi vrsti se raznaša veselo novice, da odide naš kaplan Koprivšek, znan po svojem političnem fanatizmu. Kakor znano, je svoj čas občinski zastop v Ptuj u zahteval, da škof tega hujskajočega duhovnika odstrani. In zdaj je škof to tudi storil, zakar mu gre vsa hvala! Koprivšek pride baje v sv. Lovrenc al. g., nakar opozarjamo že danes tamošnje posestnike. V Ptuj u pa pride baje kaplan Lončarič iz Trbovelj. Tudi ta možakar je eden iz „nove šole“, kateremu je politika prva skrb. Lončarič! V Trbovljah ste delali velike neumnosti! Opozarjamo Vas, da jih v Ptuj u ne bode te, kajti drugače bodeмо z Vami tako pomeđli, kakor z Koprivšekom. Razumete? Toliko za danes!

Občinski škandal v Mezgevcu. Svoj čas smo poročali na kratko, kakšno gospodarstvo je vodil bivši župan v Mezgevcu pri Polensku, znani prvaški zagriženec Jaka Brenčič. Zdaj smo dobili natančne podatke. Preiskava: delnega odbora je namreč sledeče odgnala: I. Nastopanje občinskega zastopa pri oddaji občinskega lova je prestop ek postav e, za katerega se mora celi odbor na odgovor klicati. Lovska najemina v znesku 1.200 K je zdaj sicer v blagajni, ali nerednosti so se zgodile. Obč. predstojniku se je naložilo, da tekom 14 dni na občinski tabli naznani, da smejo posestniki svoje deleže tekom 6 tednih odvzeti. Ako bi župan tega ne storil, kaznovan bo de za 100 K. — II. Deželni odbor sicer ni našel poverejenja ali oškodovanja občine; pač pa naglaš a odbor, da se je občinske račune zelo nemarno vodilo. V bodoče se ima posebno nato gledati, da se plačila iz občinske blagajne le proti potr dilu dajejo; drugače je blagajnik za denar odgovoren. — III. Odbor je tudi naglaš al, da se občinske denarje ne sme za druge postranske namene porabljati. Neka zadeva cerkveno - konkurenčnih donekov se ni mogla obravnavati, ker je bila zastarela. Deželni odbor je tudi določil, da se morajo občinske seje odslej v zmislu postav e vršiti. Troške cele preiskave v znesku 48 K 36 h pa mora bivši župan Jaka Brenčič plačati. Iz vsega tega je razvidno, da je bila nemarnost v tej občini velikanska. Vbogi občani, ki zaupajo vodstvo občine takim ljudem!

Napredna zmaga. V občini Gama pri Mariboru so se vršile 23. julija volitve. Prvaki so napeli vse moči, da bi zmagali. Lagali in obrekovali so na vse pretege, pisarili po svojih listih in lističih in romali od hiše do hiše. Ali pomagalo jim ni. Doslej je bil 3. razred vedno v klerikalnih rokah. Zdaj pa so naprednjaki tudi tega pridobili. Izvoljeni so bili izključno sami napredni možje in sicer: v 3. razredu gg. G. Petchar, K. Doleczek, J. Ledinegg, za nadomestnika pa J. Hetz l in F. Popitsch; — v 2. razredu gg. A. Hofbauer, J. Hen, Joh. Bregar, K. Asinger, R. Kager; — v 1. razredu pa gg. dr. H. Lorber, J. Grubitsch in R. pl. Zergokern, kot nadomestnika g. Franc Cepe in F. Frangesch. Živeli napredni volilci!

Požarniki v sv. Trojici sl. g. so pokazali 20. t. m., kako izborn o so izurjeni. Pričelo je namreč v neki kamri župana g. Golloba goreti in to ob pol 1. uri ponoči. Takoj so bili požarniki na lici mesta in zadušili ogenj, ki bi imel drugače lahko velike posledice. Čast vrlim možem!

Okrajni zastop radgonski je dovolil, najeti pozojila 400.000 K za zgradbo nove kasarne in 300.000 kron za zgradbo nove ceglarne v Vorecah.

Občina okolica Celje je udomačila nekaj časa sem tako čudne razmere, da jih je treba enkrat javno ožigositi. Prvaški kolovodje tega gospodarstva pozabijo popolnoma, da velja tudi za njih postava. Občinski zastop pozabi popolnoma, da ima varovati interese splošnosti, ne pa one posameznikov. Le pomislimo sledeči slučaj: Nekdaj nemško posestvo Etbes je prišlo pred par leti v roke nekega prvaškega tujca Radeja. Temu možakarju je nakrat v glavo padlo, da zapre vozno pot, ki leži med železniskoma mostovoma in vodi k šotru pod gradom. Mož je to samolastno storil in razobesil tablo, katero živ krat ne razume. Omeniti je, da se rabiti dotična pot že 50 let in da ni bila nikdar zaprta. Prebivalci so bili vsled Radejevega potopavanja razburjeni in so si sami pomagali: razbili so tablo in ograjo. Novo ograjo napraviti si Radej ni upal. Pač pa je maraikaterega osebn o napadel in nadlegoval. Seveda, ta Radej sme vse storiti, ker je občinski svetovalec. Davkoplačevalec g. Gussenbauer pa je bil prepričan, da velja postava za vse ednako. Protestiral je torej septembra lanskega leta v nekem episu na občinski zastop proti nepostavnemu vedenju Radeja. Občinski zastop pa menda Radeju ni hotel lasa skriviti in je — molč al. Celo leto ni dobil g. Gussenbauer odgovora. Zato je šel v občinsko pisarno in vpraš al, kaj da je 'a celo zadevo. Tam se mu je reklo, da se najstarejši ljudje ne vedo spominjati, da bi bila pot javna. G. Gussenbauer sam pa je bil pripravljen pod prisego dokazati, da se gre tukaj

za servitumno pravico in da je on sam že 40 let po dotični poti vozil. In zdaj vprašamo, ali je to primerno postopanje za občinski zastop? Ako se možakarji ne izpoznejo v postavah, potem naj se grejo solit! Ali sramotno je, da pusti občinski zastop prebivalstvu na škodo, privandranemu prvaku na korist, staro pravico ljudstvu odvzeti. Mislimo, da se bode mo morali še večkrat s to zanemarljivo občino popečati.

Pametno! „Tagespost“ se piše iz Vranskega: „Vkljub temu da so živinske cene tako globoko padle, niso hoteli naši mesarji s ceno mesa odnehati. Zato so se prebivalci trga pisмено zavezali, da od 17. t. m. ne kupujejo več mesa, pač pa da bodejo sami klali in meso za 92 h pri kili oddajali. Pod vodstvom župana g. Schwartzner se je to zgodilo. Zdaj so mesarji snžali cene mesa ne 1:28 in 88 h“. **Pametno!**

Prvaštvo s krinko. V Slovenski Bistrici imajo zagriženi prvaki svoj „Narodni dom“, v katerem se zbirajo in rogovilijo ter se pomenkujejo, kako bi najhitreje vse naprednjake požrli. Poslopyje je lastnina „posojilnice“. Bilo je že precej zbit o in majhno, tako da se je moralo povečati. Hoteli so zgraditi dva nova nadstropja. Ali slovenjebistriški prvaki so kuuš tne glavice! Ko so pričeli prvo nadstropje graditi, opazili so nakrat, da je temeljno zidovje pre-slabo, da bi neslo novo zgradbo. Torej se je moralo tudi temeljno zidovje odstraniti. Zdaj je pa prvaški gospodi zopet drobit za zmanjkalo. Gradbeni troški ki namreč 200.000 stali. Kaj narediti? Kaj početi? No, rekli smo že, da so slovenjebistriški prvaki kuuš tne glavice. Spremenili so svoj „narodni dom“ v „Hotel Austria“. Krinko, larfo so si dali na lice, da bi potem tudi Nemci in naprednjaki prišli in pomagali plačevati. Ime „Hotel Austria“ je le krinka, pod katero se skriva skremžleno prvaško obličje. Kadar bi naprednjaki s svojim denarjem hotel poplačati, bi se hitro zopet v „narodni dom“ spremenil. Tako stoji stvar. In zato si bodejo naprednjaki devetkrat premislili, predno bi šli na ta lim!

Iz podstrešja padla je v spanju 68 letna Treza Kočnik iz Konjic in se ubila.

Iz Koroškega.

Napredna zmaga. Pri občinskih volitvah v Delahu v dravski dolini so zmagali naprednjaki na celi črti. Čast volilec!

Zopet napredna zmaga. V Emersdorfu pri Lipi so se vršile pred kratkem občinske volitve. Prvaški klerikalci so to pot napeli vse moči, da bi zmagali. Ali večina volilcev je sita večnega prvaškega hujskanja. Zato so naprednjaki na celi črti zmagali. Izvoljeni so bili: v 3. razredu gg. V. Sablatnig, V. Pettaufer, J. Kupper, M. Wurzer; v 2. razredu gg. P. Ratz, J. Fischer, J. Sumper, F. Tscheinig; v 1. razredu gg. F. Schüttelekopf, M. Kopeinig, A. Stolz in F. Zitterer. Čast volilec! Mi gremo naprej!

Andrej in „Štajerc.“ Neki prijatelj, ki rad v verzih piše, nam poroča:

Andrej, siten kakor suha muha,
Nekaj čudnega si v glavi skuha:
Da bi mu ne bilo treba tkati,
Repice gor na ještrihu prebrati,
Evropejskim zamorčkom hočem bit rahent,
Ja to bi blo za me ta pravi šment.

Janko mu je dal pooblastilo
Usta rabiti za povabilo,
Da bi Irhovi Krošelj
Nekega Grafenauerja volit šli.
Andrej smukne v Kočuho,
Ljudje tam pa imajo svojo muho.

Oni mu „Štajerca“ na hrbet pripnejo —
Kako lepo tiho ga je nosil
In ga zraven smešno hopajo:
Andrej, ti za črno-bele prvake snubiš,
Možina, zakaj tako narobe tuliš?

Andrej, ali ni bilo tako? Prihodnjič pazi, da se Kočuharji ne bodo več z teboj norčevati mogli. Najbolje pa bi bilo, ako bi ti prvaško politiko in agetiranje za črno armado pri pokoj u pustil, saj si že sam do spoznanja prišel, da imaš za ta posel prevelike moštance in premajhne možgane . . .

C. k. kmetijska družba za Koroško je imela 15. julija sejo glavnega odbora. Družba je na-

ročila posl. dr. Waldnerju, da naj pri vladi glede pomanjkanja krme intervenira. Družba je izjavila, da se boji, da bi kmetje po malenkostnih cenah živino razprodali, ker nimajo krme. Zahtevala je od vlade kredita za 100.000 K, da se revniti prizadetim posestnikom preskrbi krmo ter semen a za pridelanje zelene krme. Tudi je prosila družba za znižanje vozni h can, za podelitev eraričnih otrobov in za prepoved izvoza krme. Upajmo, da bode vlada vzela obzire na opravičene zahteve kmetijske družbe!

Darilo. G. Albert Wirth v Beljaku podaril je družtu za varstvo otrok 1.000 K. Čast mu!

S prsti v valčke je prišel nadzornik Stefan Ferk v Rajblu. Odrgalo mu je 4 prst.

Dva brata utonila. Pri kopanju v Dravi sta utonila 13 in 16 letni sin posestnika p. d. Grabnerja in Šrabegu.

Iz Drave potegnili so pri Ana-mostu v Galiciji moškega mrliča, ki je moral že kakšnih 14 dni v vodi ležati. Srajca mrliča je bila označena s črko „M“.

Po svetu.

84 jetnikov utonilo. Na reki Amur pri Charokovu je prevrnil vihar barko, ki se je takoj potopila. 84 jetnikov, 6 mornarjev in 1 oficir so utonili.

50.000 patronov ukradel je neki podčastnik v Wormsu. Zaprl so tička in nekega kramarja, ki je patron e prodajal.

Ljubi „Štajerc!“ Pri neki poroki v mali vasici je pogledal neki gost malo pregloboko v kozarec. Noge ga niso hotele več nositi in zato je moral na lici mesta spočiti. Šel je torej počasi v živinski hlev, se vlegel na slamo in zaspal. Kmalu je pričel tako močno smrčeti, da ga je goveda prestrašena gledala. Neki prevec radovedni mladi vol je stopil k spečemu in ga pričel z jezikom po obrazu lizati. Mož se je branil z roko, brez da bi se zbudil. Ko so prišli ljudje v hlev, so ravn o čuli, da je zaspanec zavpil: „Počas i, sosed bravec, vaš nož praska“. Sanjalo se mu je namreč, da ga ima bravec pod nožem . . .

Taifun, to je velikanski vihar, je divjal po Kitajskem. Iz Hongkonga (se poroča, da se je zrušilo več hiš. Sedem parnikov se je potopilo. Le na parniku „Inking“ je utonilo 300 oseb. Ali stotero oseb še manjka in tudi velikanske škode se še ne more oceniti.

„Ne morem molčati!“

(Manifest Leva Tolstega.)

„**Sedem smrtnih obsodb: dve v Peterburgu, ena v Moskvi, dve v Penzi in dve v Jurjevu. Štiri usmrčenja: dve v Karznu, eno v Vilni, eno v Odeai.**“ Dan za dnem o je stalo tako po vseh časopisih, in neprestano, ne tedne, ne mesece, ne leto dni, ne: že leta in leta se godi tako! In to počenja o v Rusiji, v tisti Rusiji, kjer gledajo ljudje vsakega zločinca kot človeka, vredenega sočutja, in kjer še do nedavnega časa zakon ni potrjal smrtnih obsodb! Spominjam se, kak ponos me je navdajal kadar sem govoril o tem z zapadnimi Evropci; zdaj pa imamo mi drugo, da, že tretje leto usmrčenj brez konca in kraja.

Če vzamem v roko današnji časopis. . . Danes, dne 9. maja, je strašno. List pri naša kratke besede: „Danes so v Herzonu na Strejbieckem polju obesili dvajset kmetov, v ka zen za roparski napad na lastnino nekega posestnika v Elizabatskem okrožju.“

Časopisi so pozneje ugovarjali temu poročilu, da bi bilo obešenih dvajset kmetov. Jaz se moram le veseliti te zmote; ne samo tega, da so obesili osem ljudi manj, nego so poročali izprva, marveč tudi povoda, ki mi ga je dal ta strašni dogodek, da tukaj izrazim čuvstvo, ki me je mučilo dolgo časa. Zatorej nadomeščam besedo dvajset z dvanajset, vse drugo pa puščam neizpremenjeno, zakaj karkoli rečem, se ne ozira zgolj na teh dvajset obešencev, pač pa na vse tisoče, ki so jih ta čas potlačili in pomorili.

Dvanajstero teh ljudi, ki živimo od njih dela, istih ljudi, ki samo jih mi pohujšali in še

* Prevod iz „Rd. Pr.“ Veliki Ruski pisatelj Lev Tolstoj je bil nasprotnik krvave revolucije, ki se vrši zdaj že par let na Ruskem. Ali zdaj nastopa 80 letni modrijan proti carjevi krvojočnosti. Čast starču! Iz spisa se vidi, kakšne so razmere na Ruskem.

posebno ploskev za užiganje in za to se rabi rdeči fosfor. Kapice teh vžigalic sestojte po večini iz gumija ali lima, klorovokislega kalija, žvepla, dvojno kromovokislega kalija, steklenega praška, rjavega kamena in za barvilo služi umbra. Ploskve za drgnjenje so iz dekstrina, amorfnega rdečega fosforja in žveplene anti-mona. Tudi bomo kmalu imeli vžigalice, ki se užijejo ob vsaki ploskvi, dasi je tukaj treba še marsikake zboljšave. Take vžigalice so seveda zelo »kunjno« sestavljene.

V Bernu je leta 1905. zborovala konferenca za varstvo delavcev in ta se je posvetovala o mednarodni prepovedi porabe fosforja pri izdelovanju vžigalic. Nemčija, Danska, Francoska, Italija, Luksemburška, Nizozemska in Švica so fosfor že prepovedale. Avstrija ni pristopila k tej zvezi, ker izvaža mnogo vžigalic, ki so dosegle v letu 1905. cele 35 milijonov Kron in ker konkurenčne dežele Angleška, Švedska, Norveška, Belgija in posebno Japonska nimajo take prepovedi. Uvedla se je samo stroga kontrola od strani obrtnih nadzornikov in uredile so se raznovrstne varnostne naprave po tvornicah, kjer izdelujejo vžigalice. Vendar pa se vsaka nevarnost ne da popolnoma odpraviti in število delavcev, ki zbolijo, je še vedno jako veliko. To vprašanje se že zaradi tega ne sme zanemarjati, ker dela v takih tvornicah danes nad 5000 delavcev. Zato hoče tudi naša vlada prepovedati vžigalice, ki se izdelujejo s fosforjem. Fabrikanti pa se izgovarjajo vedno, da ne dobijo v Avstriji dovolj prepreditivnega lesa, ki je edin les, s katerim se lahko delajo take vžigalice. Zato se je obrnila vlada na posamezne deželne urade in gospodarska društva, naj delajo na to, da se bo to drevo bolj sadilo. Trepetlika (osika, topolka, Aspe, Espe, Zitterpappel, Populus tremula) je zelo hitro rastoče listno drevo po naših gozdih, kjer pa se navadno ne razraste do primerne višine, ampak ostane bolj srednje veliko. Ker ima lahko seme in ker poganja zelo gosto iz korenin, se trepetlika sama zelo naglo zaseje in hitro množi. Zemlje ne rabi dobre, proti mrazu je zelo utrjena in raste tudi zelo hitro, a ne postane nikdar stara. Kmalu ji začne stržen gniti in potem je fabrike popolnoma nerabna. Njen les je, ko je še mlad, zelo mehek in se da lahko vdeliti; za kurjavo seveda nima nobene vrednosti, ker les zelo hitro zgori. A ravno zaradi tega je zelo primerna za izdelovanje vžigalic. Rili bi morali imeti, da bi bili primerni za nove stroje, ki jih lupijo in kalajo, v premeru okoli 20 cm in v obsegu okoli 60 (62:8) cm. Ko je trepetlika tako debela in tako mlada, še navadno nima piravega stržena in je zato še uporabna. Danes izdelujejo večino vžigalic iz smrekovega in jelkinega lesa, ker se stara kapica ne vžge tako hitro in se torej lahko čaka, da začne les počasi goriti. Pri novih vžigalicah, kjer pa se kapica s puhom užge, moramo imeti tudi les, ki se hitro užge, kajti sicer nam zgori samo kapica, les pa ostane cel. Večina trepetlikinega lesa, ki se danes poseka in proda, se rabi za izdelovanje papirja. Cena je primeroma taka, kakor za boljše smrekov les. Ravna se v trepetliko v gozdu lahko in plača se nam zelo hitro, ker zelo hitro raste in rabi za svoj razvoj komaj polovico toliko časa, ko ga rabi kako drugo drevo, da se toliko razvije, da se potem lahko v kakki fabriki porabi. Ker se bo izdelovanje vžigalic gotovo še razširilo in se bo za to rabilo vedno več trepetlikinega lesa, še več pa potem, ko bo fosfor prepovedan, opozarjamo naše kmetovalce, naj se oprimejo tega dobičkonosnega drevesa. **Gospodarska-kemična deželna preiskovalna postaja in postaja za varstvo rastlin v Gradcu.**
Dr. J. Mayerhofer.

Opozorjamo svoje cenične titatelice na firmo Hans Konrad, prva fabrika ur in e. k. dvorni liferant v Brixiu št. 227 na Češkem. Priporočamo fabrikate te firme najoljše. Izvrstno blago! Dokaz temu, da je firma z zlatimi in srebrnimi kolonami ter cesarskim orlom odlikovana. Firma ima tudi v inozemstvu dobro ime in eksportira na vse kraje sveta. Glavni cenik z nad 3000 podobami se dobi na zahtevo zastonj in franco.
Zanim vi glavni cenik z 3000 podobami zastonj in franco pošilja vsakomur prva fabrika ur in e. k. dvorni liferant v Brixiu Hans Konrad, c. in k. dvorni liferant v Brixiu št. 1363 (Česko). Ta krasni katalog obsega natlačeno sliko zadnjih novosti v urah, srebrnem, gobenem, usnem, etlenenem blagu in domačih predmetov itd. Nikdo ne zamudi, zahtevati ta cenik!

Loterijske številke.

Gradec, dne 25. julija: 49, 61, 45, 59, 43.
Trst, dne 18. julija: 34, 22, 7, 82, 36.

Listnica uredništva in upravnitva.

Štev. 13789 (Rudolf Kascha, Hrastnik): Plačano do 1. 3. 1908. — A. Mejovšek, Milwaukee: Jubilejske znamenke nosijo nove slike avstrijskih cesarjev. — A. Borovnik v Kozjaku: Plačano do 1. 2. 1910. — Tinje: Le poročatelj Pozdrav!

Viničar

se išče, z dovolj delavskimi močmi za obdelovanje 3 jachev vinograda, vešči v cepljanju in rigolanju. Vpraša se pri g. Georg Frögl, obkobrnik v Framu.

Učenec

iz dobre hiše z zadostno šolsko izobrazbo se sprejme v trgovini z manufakturo, speccerijo in deželni pridelki g. Anton P. Krautsdorfer v Slov. Bistrici. 541

2 učenca

iz boljše hiše in z dobrim spričevalom se takoj sprejmeta v veliki trgovini mešanega blaga Vitusa Morv v Pliberku na sp. Koroškem. 510

Pridni 514

pečarski pomočnik

se kot „Zurichter“ pri dobri plači takoj sprejme pri g. Georg Kaiba, pečarski mojster v Zg. Pulskavi.

Močni

pečovski učenec

se takoj sprejme. Plača ali oblačilo po sporazumljenju, pri g. Jakob Florianz, Hitzendorf pri Gradcu. 543

Pekovski učenec

se takoj sprejme v pekariji gosp. Johann Turtschitsch v Gratweinu pri Gradcu. 539

Mizarske pomočnike

se takoj sprejme za stalno delo tudi brez zime. Georg Kobale, mizarski mojster v Slov. Bistrici. 540

Lepa hiša

se z dobro gnojenimi polji za 4.800 kron v Dražencih pri Ptuj prodaja. Izve se več pri g. Anton Gruber, brivec v Ptuj, Minoritski trg 5. 518

Mizarski učenec

se takoj sprejme pri g. Plach v Gratweinu. 527

Jabolčno vino, 525

skoraj novi aparat za mlenje sadja na kamenitih valčkih (Mayfabri) marka „Greif“ in 1 supa, 23 in dolga 13 m široka se prodajo pri g. Karl Wessely, Ptuj, Kaniza 80.

Učenec

z dobro šolsko izobrazbo se sprejme v trgovini z mešanim blagom. Ravno tako dekle za dostojno gostilno takoj pri F. Schosteritzsch št. Vid pri Ptuj. 537

Vodne turbine in dele žage

nakupil bi Franz Gleinschich, Trimberg na Koroškem.

E. Blaschitz v Ptuj

(ob živinskem sejmišču)

naznanja slavnemu občinstvu, da bo 4. avgusta t. i. na novo

gostilno

otvoril. Priporoča došlim posestnikom to svojo gostilno, v kateri bo dobil dobro marčno pivce in izvrstna završka vina (g. Michelitsch). Skrbel bo tudi za vedno dobro gorko in mrzlo kuhinjo. Istotako je pri gostilni dosti velikih hlavov za živino.

Na mnogobrojni obisk vabi

E. Blaschitz

gostilna ob živ. sejmišču.

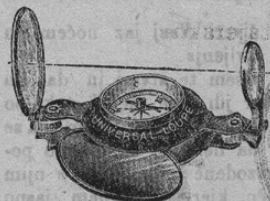
Častna izjava!

Častna izjava!

Jaz Johan Vissenjak obzalam, da sem gospoda Ignaca Leskoschega v Bresovcu v Halozah, pri katerem sem bil kot natakar neložben, dne 28. maja v njegovi krčmi na časti žalil. Prosim ga za odpuščanje in se mu zahvaljujem, da je kazensko tožbo proti meni umaknil.

Johan Vissenjak.

Novi žepni daljnogled s kompasom in zrcalom

se zapre, vidi se zelo daleč, tudi povečevalno steklo in zrcalo ter zrcalo za oko. Lahko se nosi v žepu. Komad samo K 150, 3 komadi K 4—

Ako ne dopade denar nazaj. Poslje po povzetju ali naprej plačilu.

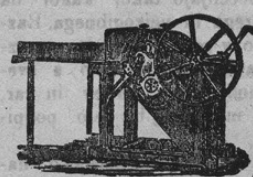
G. in kr. dvorni liferant Hanns Konrad razposiljevalna hiša Brixi st. 1365 (Česko)

Zastonj in franco dobi vsakdo na zahtevo moj glavni cenik z nad 3000 podobami. 538

Prodajmo dve novi hiši

v Koprivnici na Hrvatskem. Ena na ulico gledeča z 2 sobama in v kln 3 sobe, ima 3 partije. Hiša na dvoru ima 3 sobe, 2 partije pod istim podram ter eno dervarnico z 5 predelov it. Vrt ima 87 komadov vočkah raznovrstnih radičih velikih. Hiša je pokrita z črepom ena in druga, istotako dervarnica. Površina cellega grunta znaša 1.126 m² in ima še 5 pesopij. Hiša je prikladna za pivovarno, krčmo, prodajalno, za gospodarje, za umirovljenega gospoda. Cena ji je 19 tisoč kron in se dobi na odplaček 6 tisoč kron, ostalo pa je plačati. Tudi prodajmo novo urejeno tiskarno in knjigovodnico na odplaček. Vpraša se pri lastniku Ivanu Kuzmič v Koprivnici na Hrvatskem. 538

Tovarna za poljedelske stroje C. Prosch-a v Celovcu

priporoča izboljšane vitále (Göpel) mlatilnice

z najnovejšimi tečaji (lagerji), lahko tekoče. Dalje stroje za rezanico de-

lati, trijerje in mline za šrot.

Kupec se postavi vsak stroj na njegovo telesično postajo vome in proro. Prodaja se tudi na obroke, ceniki se pošiljajo postojno proro in zastonj.

Lastna zaloga v Mariboru v Vikringhof ulici.

Trgovina z mešanim blagom

dobro iđoča, združena

s trgovina z lesom,

v lesno-industrijskem kraju spodnje Štajerske se zaradi boleznih s 1. prosincem 1909 z zalogo blaga ali brez nje prodaja. Vpraša se pod šifro „Holzindustrie 1909“ na upravnitvo „Štajerska“.

Dobro idoča kovačnica

z dvema oglišči in k nje pripravni stroji na vodno moč (mit Wasserbetrieb), tik deželne ceste, 1 1/2 ure od kolodvora Bleiburg, se odda na 6 let ali še dalje v najem (Pacht). Več se izve pri kovaškemu mojstru **Gasper Kuschnik**, trg Grebinje (Griffen) Koroško. 515

Moja svetovno znana garnitura za briti št. 8730

v lepo politiranem lesenem koštnu 20 cm. dolga, 16 cm. široka, se zapre, zrcalo za briti se premika.

- Britev 1-a Solinger srebrno jeklo, fino votlo brušeno, za vsako brado primerna in gotova za rabo.
- Dobro jermen za brusiti.
- 1 doza mase za brusiti.
- 1 doza antiseptičnega mila za briti.
- 1 zaniklan pisकर्क za briti.
- 1 koptič z zaniklanim držalom in košta kompletno Prima-kvaliteta **samo 5 kron samo.**

Ista garnitura, ali britev z varnostno pripravo za nevarjeno (rauenje izključeno) z navodilom K 5-60. Najbolje mašino za rezanje las 1-a kval. K 5-80. 11-a kval. z odprtim peresom K 4-80.

Garancija: Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Pošlje po povzetju ali naprej-plačilu

c. in kr. dvorni liferant HANNS KONRAD
razpošiljevalna hiša Brüx št. 1367 (Česko). 535
Zastojni in franko pošljemo po zahtevi glavni cenik z nad 3000 podobami.

Išče se

akvočije zmožnega, sol'čnega najemnika za mali gosposki **umetni mlin**

z 2 valjčkoma, 1 franc. mlinaki kamen, mašina za snaženje in vse drugo. Turbine 12 H. P., menjačična vodna moč, električna razsvetljava. Prodaja moke v mlinu; stanovanje. Latna najemnina po sporazumljenju. Najemnik mora znati oba jezika. Najemlje se lahko takoj. Ponudbe na naslov

Freiherr v. Cnobloch
Gutsverwaltung in Sannegg bei Frasslau Unter-Steiermark. 529

Red Star Line Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New-York in v Filadelfijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene

103 pojasnila daje
Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel na Dunaji ali
Franc Dolenc, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice štev. 41.

Prodaja sadja!

Na državno-grofovski pl. Herberstein-ovi domači v Ptuju in Wurmbergu prodaja se večje množine sadja (večidel jabotka) od sadonosnika. Pojasnila daje oskrbnistvo domene v Ptuj. 594

Zahtevajte cenik s čez 1000 slik brezplačno. Garancija več let. Za neprimerno denar nazaj!

Prava srebrna rementoar	K 6-50
» dva ni mantelj	» 9—
» nikel rementoar	» 3—
» železniška Roskopf	» 6-50
» patent precisijska Roskopf	» 6-50
Srebrne verižice	» 2—
Stenske ure	» 2-40
Budilnice	» 7—
Ure na pendelj (Schlagwerk)	» 4—
14 kar. zlati prstani	» 4—

Zahtevajte cenik zastojni!

A. KIFFMANN
fabriška zaloga ur, zlatega in srebrnega blaga 512
MARIBOR P. I.

Vzdržanje zdravega želodca

tenjevi v glavnem v vzdržanju pospeševanju, in urejanju prebavljenja ter odstranjuju neprimernega zamaščenja (Stuhlverstopfung). Dobro, iz zdravilnih zelenjav pripravljeno, apetit in prebavljenje, pospešuje sredstvo, ki odstrani znane posledice nezmožnosti, napačno diete, prehlajenja, zamaščenja, sestava presilne kisline n. p. „Sodhrauent“, napenjanje itd. in krčne bolečine odstrani in zmanjša dr. Rosa balsam za želodca iz Apoteke B. Fragner v Bragi.

Svarilo! Vsi deli zavitka nosijo posebno deponirano varstveno marko. Glavni depot: Apoteka **B. FRAGNER**, c. kr. dvorni liferant „zum schwarzen Adler“ PRAGA, Kleinselte 203 kot Nerudaceste. Poštna pošiljatelj vsak dan.

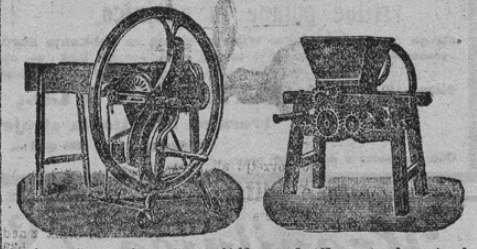
1 cela steklenica 2 K, 1/2 steklenice 1 K. Po pošti proti naprej pošiljati K 1-50 se 1 malo steklenico, K 2-80 pa 1 veliko steklenico, K 4-70 2 veliki, K 8—4 velike, K 22— 14 veliki steklenice franco vseh stacijonov Avstro-Ogrske pošilja. Depoti v apotekah avstrijskih.

Prilična prodaja!

Prodaj svoj **umetni mlin**, zvezan z žago za dleč in kovačnico, zelo krepka vodna moč na reki Labiufliß (Lavantfluss), 15 minut od železnice. Nadalje drugo posestvo na istem potoku, kjer je dobiti istotako krepka vodna moč. Nadalje gospodarsko posestvo, 3 minute od železnice, 50 oralov zemlje z stavbiščem za kolodvorsko restavracijo. Vse z fundus instructus, tudi vsako posestvo samo. Vpraša se pod „Gute Existenz“, poste restante, Lavamünd, Koroško. 452

Fabrika kmetijskih in vinogradniških mašin

Jos. Dangel's nasled. v Gleisdorfu (Štajersko)

pripoča najnovejšo vitale mltilne stroje, stroje za rezanje krme, srot-mline, za rezanje repe, rebler za koruzo, sesalnice za gnojnice, trijerje, stroje za mah, grablje za mrvo, ročne grablje (Handschlepp- und Pferdeheuren) za mrvo obračati, stroj za košnje trave in žitja, najnovejšo gleisdorfske sadne mlne in kamenitih valčkijh zacinane, hidravlične preše, preše za sadje in vino. (Orig. Oberdruck Differenzial Hebelpresswerke) patent „Düchschner“, dajo največ tekočine, se dobijo le pri meni. Angleške nože (Gusstahl), rezervne dele, prodaja mašin na čas in garancijo. — Cenik zastojni in franko. 433

Pozor, gospodje in mladeniči!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast brk, brade in proti izpadanju brk in las in to je **KAPILOR št. 1**. On deluje, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjuje pralaj in vsako drugo kožno bolezen glave. Naroci naj si vsaka družina. Imam mnogo priznanic in zahvalnic. Stane franco na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K.

Naročajte samo pri meni pod naslovom
Peter Jurišič
lekarinar v Pakracu štev. 200 v Slavoniji. 579

gostilno

zvezana z dobro idočo

v enem največjih farnih in romarskih krajev apodnje Štajerske v okraju Rogatec se da v najem z začetkom septembra 1908 in to pod zelo ugodnimi pogoji. Poizve se pri gospodu **Hans Straschill, Breg pri Ptuj.** 512

Samo pravi je lo

Thierry-balzam

z zeleno nuno kot znamko. Najmanj se pošlje 12/2 ali 6/1 ali patent potna družinska steklenica K 6.—. Zaboj zastojni.

Thierry centifolij-mazilo

Najmanj se pošlje 2 doze K 3-60. Zaboj zastojni. Povsodi priznana kot najboljša domača sredstva proti bolečinam, pečenje v želodcu, krču, kaslju, hripavosti, vnetju, ranami itd. — Naslov za naročbo in denar: **Thierry, apoteka k angelj-varuhu v Pregradi pri Rogatec.** Zaloge v največih apotekah. 237

Vozičke za otroke

(Kinder-Sitz- und Liegewägen), v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata po 12, 16, 20, 24, 30, 35, 40—50 K.

Cene so nizke, vozički so lično in močno izdelani. Pisnimim naročilom se hitro, pošteno in točno ustreže.

Brata Slawitsch, trgovec v Ptuj.

Novo zidana, dobro idoča kovačnica

z vsem drugim ter separatno stoječo novo zidano stanovalno hišo z lepim sadonosnikom, nekaj zemljišča ter gozd za sekati, se zaradi boleznii in starosti posestnika proda. Veliko zaslužka, ker daleč naokrog ni konkurence. Vpraša se pri lastniku g. **Peter Fister**, kovaški mojster, **Leibsdorf p. Grafenstein** na Koroškem.

Doseženo je

da pride vsakdo za malo denarja do dobro idoče ure, ako jo kupi pri meni.

Zahtevajte

zato pred nakupom moj bogato ilustrirani glavni cenik s 3000 podobami, katerega vam pošljemo iakoj zastojni in poštne prosto.

Mil-ura K 3-50	Ura za stali z budilnico K 7-20	Zakusnična budilnica K 2-90, svetl. po noči K 2-30, budilnica z dvojnim zvoncem K 3-50, svetl. po noči K 4-20.	Fesdajlja K 8-50, z budilnico K 12-20, z slag-erkom na pol in celo uro brez budilnice K 10 50, gre 14 dni K 14-60.
Roskopf-ura K 4—	z slagwerkom in budilnico K 9-80		
Švicarska ura K 5—	zgodblo (2 komada K 12-80).		
Srebrna rementoar K 8-40			
Srebrna Roskopf K 11—			

Največja izbira v mojem glavni ceniku.
Direktna razpošiljatev vsakemu zasebnemu kupcu.
Za vsako uro 3 leta pisemno garancije.

Ni rizika. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj.
Prva fabrika ur v Brüx
HANNS KONRAD,
c. in kr. dvorni liferant Brüx 1363 (Česko). 531

V ptujskem mestnem soparnem kopališču

ne dobijo odsihmal kopele s hlapnom po sledečih jako znižanih cenah. Vsak navaden dan ob 1 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/2 uri predpoldan za 60 vin. (30 krajcarjev.) 378

Vodstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer Badeanstalt).

Jos. Kasimir

trgovina z mešanim blagom

nasproti **W. Sirk's Nfl.** in filijalka nasproti minoritske cerkve

PTUJU

priporoča svojo bogato zalogo v špecijskem, materialnem, barvnem, galanterijskem, kratkem in reznem blagu, **80%** jeshivo kislinu, laško, bučno in namizno olje, vse vrste moke, riža, kave, čaja.

Novost!! Seme za rdečo deteljo,

endivije in brazilsko salato, Lukulus ter krmno apno za svinje, žganje v steklenicah ter vse drugo pri najboljši in najcenejši postrežbi.

Pozor! Čitaj! Pozor! Pakraške želodčne

GESUNDHEIT DEM KRANKEN, STÄRKE DEM SCHWACHER. **kapljice.**

Staro slovitno, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, — osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomankanju teka, krčih itd. Nedoseženo sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, vseh signren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanajstoriga) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenice se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišiča,

lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija).

578

Se samo plača!

S dni na pokus pošljem mojo pravo, fino zaniklano prima-solinger masino za rezanje las glasom dolobh mojega glavnega kataloga brez rizike za naročitelja, da vsakogar prepričam o nedoseženi solidnosti in stabilnosti iste. Moja masina za rezanje las št. 9150 je narejena iz I-a Solinger-jekla naj-finejše zaniklano, ima 36 zobov, 2 žesa'nika (Aufschickkamm) za 3 vrste rezanja, za dolgot las 3, 7 in 10 mm., z dvojno šraavo, varnostno pripravo in rezervnim peresom v finem kartonu z navodilom da zamore vsakdo, tudi nevarni, takoj las s triči. Kompletno K 5 50. Ila vrsta z odprtim peresom kompletno K 4 80. Ta masina se plača sama, pešebno v družinah z otroci, ker so troški že v črti leta poplačani. Masina za rezanje brade samo I-a kvaliteta zaniklana 1 mm. reza K 5—. Skarje za konje in pse, velepotrebno za posestnike konj in psov K 5 50.

Prava Solinger-britev.

Za vsako mojo britev prevzamem polno garancijo, ker so vse iz najboljšega angleškega jekla kovane, z roko brušene, ojastrane do skrajnosti in gotove za rabo.

Štev. 8701. črno polirano držalo 1/4 votlo bruš. v etuji K 1 70
" 8702. " " " 1/2 " " " " " 2 20
" 8706. " " " 3/4 " " " " " 2 80
" 8707. " " " 1 " " " " " 3 50

Največja izbira v britvah, jermenih, kamenjih za brušenje, piskerih za briti, masin za rezanje las itd. najdete v mojem glavnem ceniku z 3000 podobami, ki se razpošilja po zahtevi zastoj in franko.

C. in kr. dvorni liferant **HANNS KONRAD**
razpošilna hiša Brüx št. 1366 (Češko).

Varstvena marka „Anker“

Liniment Caspici comp.

nadomestilo za

anker-pain-expeller

je znano kot odpeljajoče, izvrstno in bolečine odstranjajoče sredstvo pri prehlajenju itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h, 1 40 in K 2—. Pri nakupu tega priljubljenega domačega sredstva naj se pazi na originalne steklenice v skatljah z našo varstveno značko „Anker“, potem se dobi pristno to sredstvo.

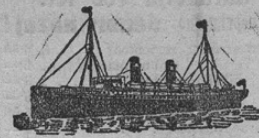
Dr. Richter-jeva apoteka „zlati lev“
v Pragi, Elisabetstr. št. 5 nov.
Razpošilja se vsak dan.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Londplatz) v Ptujju zraven kralnice in plinarke hiše postavljen je nova parna žaga vsakomu v porabo.

Vsakomu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj raz-žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

Potnikom v Ameriko

priporoča
generalna agentura
AMERIKANSKE

in White Star-Linije

najhitreje vožnjo prek **Basel - Paris - Cherbourg - New-York**, 2 odhoda v tednu, hrana že v Baselu prosta, z velikanskimi in varnimi parniki teh linij, prevoz od **Cherbourg-New-York** v resnici 5 1/2 do 6 dni. Vsa potrebna in natančna pojasnila daje radovoljno in zastoj!

Generalna Agentura

Im Obersteig & Co. 28 Aeschengraben Basel (Švica.) 292

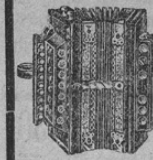
Dobre harmonike K 4-80

50.000 komadov prodanih.

Brez colninskih izdatkov!

Garancijska.

Izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Štev. 300 1/4, 10 tastov, 2 registra 28 glasov, velikost 24x12 cm.	K 4 80
Štev. 657 1/4, 10 tastov, 1 regi ter 28 glas., velikost 30x15 cm.	K 5 20
Štev. 656 1/4, 10 tast., 2 registra 28 glas., velikost 30x15 cm.	K 5 40
Štev. 305 1/4, 10 tast., 2 registra 50 glas., velikost 24x12 cm.	K 6 20
Štev. 663 1/4, 10 tast., 2 registra 50 glas., velikost 31x15 cm.	K 8 —
Štev. 906 1/4, 10 tastov, 2 registra, 50 glasov, velikost 31x15 1/2 cm.	K 8 50
Štev. 307 1/4, 10 tastov, 3 registre, 70 glasov, velikost 31x15 1/2 cm.	K 9 50

Sola za samok za vsako harmoniko zastoj.

Pošlje po povzetju c. in kr. dvorni liferant **Hanns Konrad** razpošiljevalna hiša Brüx št. 1366 (Češko.)
Glavni katalog z nad 3000 podobami na zahtevo vsakomu zastoj in franko.

Okrajni zastop ptujski

otvoril je

po leg mestne kralnice v Ptujju hlev za bolano živino.

S tem zamorejo posestniki svoji oboleli živini z malimi troški živinozdravniško pomoč priskrbeti. Kdor ima tedaj bolano živino, naj jo takoj prižene v mesto. V hlevu bode potem preiskana in se ji bode po možnosti pomagalo. Ne zanemarjajte živinske bolezni!

Priporoča se obilno rabo tega hleva za bolano živino.

519

Priznано najboljše

sejalnice

novi zboljšane sestava „Agrikola“

mlatilnice

s patentovanimi tečaji, prijetnimi za kolobarne mazanje (Rollen-Ringechmiertlager, redne na vitez in motorne).

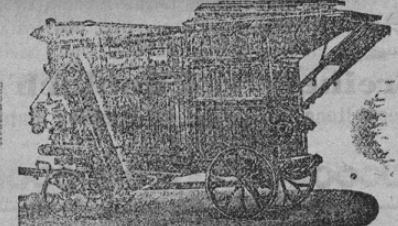
jeklene pluge, brane, valjarje,

kosilnice za travo, detelje in žita,
obračalnike, stroje za grabljenje sona in
žita, stikalnice za grezje in sadje,

hidravlične stikalnice,
stroje za mečkanje in rokkanje gozdja,
mline za sadje, škropilnice za trte in druge
rastline, stroje za sušenje sadja in sočinja,

vrtilne pumpe za gnojnico,

stroje za sražanje žita, trijerje, stroje za rokkanje koruz, stroje za rezanico s patentovanimi tečaji, prijetnimi za kolobarne mazanje, da jih je možno goniti povsem lahkom, stroje za parjenje krme, peči na štredine kotle in vse druge kmetijske stroje izdeluje in razpošilja v najnovejših, odlikovanih ostanah

vitlje za vprežno živino,

Ustanov. 1872. **PH. MAYFARTH & Co., DUNAJ 24** Taberstrasse št. 7.

tvornica kmetijskih strojev, livarne in parne fužine.

Obilni ceniki s podobami brezplačno.

Zastopniki in preprodalci so istoje.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena leta 1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-narni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnih od 8-12 ure.

Občenje z avst. ogerske banke.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spada-jočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banke.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.